

T.A. KARR

Lizeta

FETIȚA ORFANĂ

Traducere de Violeta Badea

„Luizeta și tatăl ei”, în viziunea artistului Mihail Ciubotaru

— Ce frig e astăzi! exclamă Rudolf, cel mai mare dintre băieții negustorului Wagner, intrând în odaie și aruncându-și ghiozdanul într-un colț, după cum îi era obiceiul. De data aceasta să meargă la derdeluș cine-o vrea, eu, însă, nu voi fi acela! Nici tu, Henri, nu vrei să ieși din casă, nu-i așa? îl întreabă el pe frățiorul lui mai mic.

Copilul dădu negativ din cap. În clipa următoare intră pe ușă și Clara, cea mai mare dintre copii, care se întorcea de la pension, iar mama era nespus de bucuroasă să-și vadă toți copiii adunați în jurul ei, pe o vreme așa de urâtă.

Caterina, bătrâna servitoare, care se așezase să toarcă lângă sobă, se ridică de pe scaunel, bombănind înfundat pentru că niciunul dintre copii nu se ostenise să-și lase la intrare

încălțăminte plină de zăpadă și ieși din încăperea târându-și pâslarii rotunjiți la bot, pe care Rudolf îi numea bărcuțe. Ea reveni degrabă cu două vase mari și lucioase din lut maroniu, pe care, spre bucuria tuturor, le așeză pe masa pătrată din mijlocul încăperii. Henri își luă sarcina de a-l chema pe tatăl său la masă și ieși să-l strige din holul care ducea spre prăvălie.

Tatăl urcă, și mica familie se așeză în jurul mesei, în mijlocul căreia stătea un coș plin de chifluțe.

După ce toată lumea mănă pe săturate, mama turnă laptele și cafeaua rămase într-un bol mare, pe care îl așeză pe soba de fier.

— Poate că acest lapte cald îi va prinde bine vreunui sărac.

— Vedeți?! bombănea Caterina. Iată de ce nu pot spăla toate vasele odată! Le tot mutați de colo-colo și nu pot păstra curățenia în casa asta! Cui îi e frig afară n-are decât să stea în casa lui!

Doamna Wagner nu băgă în seamă vorbele Caterinei. Cu mâncarea rămasă, care în alte case poate că s-ar fi aruncat, ea nu o dată

a hrănit oameni săraci și flămânzi. De altfel, bătrâna servitoare nu era chiar așa de rea pe cât părea la prima vedere.

Clara și Rudolf se instalară la geam pentru a urmări cu privirea trecătorii răzleți care tropăiau puternic și își frecau mâinile una de alta ca să nu înghețe.

— Ah! Dumnezeu! exclamă Clara. Desculță prin zăpadă!

O fetiță negricioasă de vreo opt anișori mergea pe stradă în picioarele goale, fără încălțăminte, privind speriată în jur. Ea purta o rochiță zdrențuită, părul ei negru ca smoala era răvășit. Unicul obiect care contrasta cu hainele-i ponosite era un batic stacojiu, legat în jurul gâtului.

— Copila nu e de prin părțile noastre, spuse doamna Wagner, care îi cunoștea pe toți nevoiașii din micul târg. Se vede că s-a rătăcit. Chemați-o aici.

— Urcă, micuțo! Micuțo! Micuțo! Vino la noi! strigară copiii în cor prin geamul deschis.

— Voi nu faceți decât să lăsați frigul să intre în casă! îi muștră tatăl. Închideți imediat geamul. Coborâți voi la ea și aduceți-o aici.

Domnul Wagner era un om bun și cumsecade care nu refuza niciodată să împartă cu săracii tot ce-i dădea Dumnezeu și n-o împiedica pe soția lui să facă o pomană; însă el nu știa să-i iubească pe nenorociți așa cum îi iubea doamna Wagner, el nu avea darul de a le vorbi cu acea blândețe care să le inspire încredere și să nu-i umilească. Astfel, fiind

uneori mai darnic decât soția sa, el făcea mai puțin bine și era răsplătit cu mai puțină recunoștință.

Reintrând în prăvălie, el o zări pe biata fetiță însoțită de copiii lui.

Copila era atât de înghețată, încât abia dacă avea puterea să urce scările până sus. Intrând în odaie, ea rămase împietrită, cu mânuțele vinete de frig, ascunse sub șorțul rupt, rotindu-și privirea mirată în toate părțile. Copiii, curioși, se strânsesă cerc în jurul ei și păreau să o intimideze foarte tare, căci fetița nu putea răspunde la niciuna din întrebările pe care i le adresau cu toții într-un glas.

— Mergeți să vă faceți temele și lăsați-o puțin în pace, le spuse mama. Iar tu, copilă, vino și te așază aici.

Ea o așază pe fetiță la măsuța lui Henri și îi puse în față o cană cu cafea cu lapte fierbinte și o bucată de pâine.

Văzând că nimeni n-o urmărește, micuța începu să bea cu o plăcere evidentă și privirea ei se mai împlânzi puțin.

— Cum te cheamă, puișor? întrebă doamna Wagner.

— Luizeta, îi răspunse fetița.

O tresărire ușoară trecu peste chipul mamei. Copiii mai mari, care se apropiaseră pentru a asista la conversația începută atât de greu, își îndreptară spre ea privirea timidă. Luizeta era numele surioarei lor, care murise primăvara trecută, și copiii știau bine că mama lor o mai jelea adesea pe ascuns.

Desigur, era mare deosebire între fetița negricioasă și ursuză – pentru că străina era, fără îndoială, o țigăncușă – și fetița blondă și delicată, înveșmântată în alb ca un îngerăș, care a fost culcată într-un mormânt acoperit de flori.

Însă numele fetiței emoționează inima mamei, reînviind durerea și dragostea.

Obișnuită să-și înăbușe propria suferință pentru a se ocupa de necazurile celorlalți, buna femeie vru să profite de momentul în care fetița părea dispusă să răspundă la întrebări.

— De unde vii, Luizeta?

— De acolo, din afara orașului.

— Cu cine ai venit?

— Cu tata și cu mama.